

4.5.2021

Perustiedot	
Hankkeen (HE /asetus/strategia) nimi suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi	Tieliikennettä koskevan yleissopimuksen muutosten hyväksyminen ja tarvittavan kansallisen sääntelyn valmistelu (Tieliikenteen automaatioon liittyvän sääntelyn valmistelu)
Toimielimen/strategian tyyppi	
VAHVA-numero	VN/12724/2021
Hankeikkuna-tunniste	LVM032:00/2021

Aikataulu			
Hankkeen asettamispäivä	4.5.2021		
Hankkeen toimikausi	4.5.2021-30.6.2023		
Etapit	<i>suunnitteilla</i>	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>
		Hanke alkaa	4.5.2021
Arviomuistio mahdollisista säädösvalmistelutarpeista		30.6.2022	
Esivalmistelu ja johtopäätökset			
Kuulemistilaisuus		Pidetään tarpeen mukaan	
Dispositio HE:stä/asetuksesta			
Luonnos taustasta (johdanto, nykytila, valmistelu)			
Pykäläluonnokset ja säädösperustelut			
Luonnos vaikutusten arvioinneista			
Luonnos säätämisyjärjestyksestä			
<i>käynnissä</i>	HE/asetus-luonnoksen johtoryhmäkäsittely ennen lausuntokierrosta		
	HE-luonnos lausuntokierroksella	31.1.2023	
	Lausuntoyhteenvedo/tiivistelmä		
	Laintarkastus		
	Laintarkastuksen esittämät muutokset tehty		
	Säädösluonnoksen viimeistely (ruotsinnoksen tarkastus, pykälien ja tekstien tekniset tarkastukset, 1 vko lisää)		
	Osaston johtoryhmän puolto		
	Virkamiesjohtoryhmä		
	Ministerin hyväksyntä		

<i>päättynyt</i>	Ministerityöryhmä	
	Raha-asiainvaliokuntakäsittely	
	Valtioneuvoston yleisistunto	
	Eduskuntakäsittely alkaa	30.6.2023
	TP vahvistaa lain	1.12.2023
	Lain/asetuksen voimaantulo	1.1.2024

Kuvaus	
Asiasanat	Tieliikenteen automaatio, liikenne- ja viestintäministeriö
Tavoitteet	Tieliikenteen automaatiokehityksen hyödyntäminen Suomessa.
Nykytilanne tai lähtökohdat (<i>miksi hanke on käynnistetty?</i>)	Hankkeessa valmistellaan Wienin kansainvälisen tieliikennesopimuksen (parhailaan hyväksyntäprosessissa olevan) muutoksen sallimat kansalliset säännökset, joiden avulla tehdään mahdolliseksi automaattisten ajojärjestelmien käyttö.
Vaikutukset ja hyödyt	Liikenteen automaation avulla tulevaisuuden liikenne on nykyistä turvallisempaa, kestävämpää ja tehokkaampaa.
Tiivistelmä (<i>enint. 350 merkkiä</i>)	Hankkeessa tarkastellaan ainakin seuraavia keskeisiä kysymyksiä: <ul style="list-style-type: none"> • Automaattisten ajojärjestelmien kehittämiseen, ylläpitoon, hyödyntämiseen ja käyttöön sekä käytöstä poistoon liittyvien toimijoiden roolien sekä rooleihin liittyvien velvollisuuksien ja oikeuksien määrittäminen, • Velvoitteiden ja vastuiden kohdistumisen selkeyttäminen uudessa toimintaympäristössä sekä vastuullisuuden kulttuurin syntymisen tukeminen sääntelyn keinoin, • Algoritmien läpinäkyvyyden varmistaminen ja kyberturvallisuuden huomioiminen, • Ihmisen ja koneen väliseen vuorovaikutukseen liittyvän läpinäkyvyyden varmistamisen elementtien luominen, • Tarvittavan osaamisen kehittäminen, • tarvittavien testaus- ja hyväksyntämenettelyjen ja osaamisen kehittäminen.
Tilannekuvaus	Automaattisten ajojärjestelmien käyttäminen ei nykytilassa ole mahdollista, vaan ajoneuvolla on oltava Wienin kansainvälisen tieliikennesopimuksen säännösten mukaan (ihmis)kuljettaja. Sopimusmuutoksella ja sen kansallisella täytäntöönpanolla mahdollistetaan se, että ajoneuvon dynaamisesta hallinnasta vastaa automaattinen ajojärjestelmä (joko koko ajoneuvon kulkemalla matkalla tai osalla siitä). Asiaan liittyy erityisesti eri toimijoiden velvollisuuksiin ja vastuisiin liittyviä haastavia kysymyksiä, joita ei ole ratkaistu myöskään kansainvälisellä tasolla. Suomi toimii aktiivisesti näiden kysymyksen selvittämiseksi niin kansallisesti kuin kansainvälisestikin. Isojen kysymysten ratkaiseminen tulee vielä viemään aikaa, mikä on huomioitu hankepäätöksen aikataulussa. Sääntelyn

	valmistelu osissa ei näytä tällä hetkellä mahdolliselta etenemistavalta. Mikäli arvio muuttuu myöhemmin, voidaan edetä nopeammin osaratkaisujen kanssa. Samaan aikaan voidaan myös viedä eteenpäin pienempiä tieliikenteen automaatiota edistäviä sääntelyehdotuksia.
--	---

Yhteydet		
Suhde hallitusohjelmaan; toimenpidealue	<i>Kestävän talouden Suomi</i>	
	<i>Hiilineutraali ja luonnonmonimuotoisuuden turvaava Suomi</i>	
	<i>Suomi kokoaan suurempi maailmalla</i>	
	<i>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</i>	

	<i>Elinvoimainen Suomi</i>	<p>Liikenteen automaation edistämistoimet toteuttavat erityisesti seuraavia kohtia hallitusohjelmasta:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hallitus edistää liikenteen ja logistiikan digitalisoitumista ja automatisaatiota kohdentamalla rahoitusta kokeiluille ja vaikuttamalla alan EU- ja kansalliseen sääntelyyn. • Suomeen luodaan ohjeistus tekoälyn eettisestä käytöstä. • Vauhditetaan toimialojen kasvuhakuisuutta ja tulevaisuuden haasteisiin vastaava rohkeaa uudistumista muun muassa ottamalla huomioon digitalisaation edistämässä ja tietopolitiikassa pk-yritysten kyky tarttua uusiin mahdollisuuksiin avoimien rajapintojen kautta. • Suomi kehittää säädösympäristöä ja hallintoa siten, että ne mahdollistavat digitalisaation ja kestäväen kehityksen sekä laajan kokeilukulttuurin. • Liikenteen digitalisaation, palveluistumisen ja yhteiskäytön mahdollisuudet käytetään täysimittaisesti järjestelmän kehittämiseksi, päästöjen vähentämiseksi ja saavutettavuuden parantamiseksi. • Laaditaan yhteistyössä alan toimijoiden kanssa toimialakohtaiset tiekartat vähähiilisyyteen, jotka sovitetaan yhteen uusien ilmastotoimien kanssa. • Kaupunkiympäristöjen ja maaseutualueiden erityispiirteet sekä eri liikennemuodot ja mahdollisuudet älykkäisiin väyläratkaisuihin maalla, merellä, sisävesillä ja ilmassa otetaan huomioon.
	<i>Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi</i>	
	<i>Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi</i>	
	<i>Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi</i>	
	<i>Muu hallinnonalan keskeinen lainvalmisteluhanke</i>	
HE/asetus ei liity hallitusohjelmaan		
Ylätason hanke (Hankeikkuna-tunnus)	Hankeikkuna avataan.	

Hanke liittyy lainsäädäntöön	Kyllä.
Hanke liittyy talousarvioon	

Käsittely	
Kiireellinen	
Budjettilaki	
KUTHANEK- Kuntatalouden ja hallinnon neuvottelukunta	Kyllä.
Lainsäädännön arviointineuvosto	Mahdollisesti.
Oikeuskanslerinviraston tarkastus	Mahdollisesti.
Hallituksen esityksen numero	<i>(täytetään Hankeikkunassa)</i>
Eduskunnan vastauksen numero	<i>(täytetään Hankeikkunassa)</i>
Säädösnumero	<i>(täytetään Hankeikkunassa)</i>

Henkilöt ja työryhmät			
Vastuuhenkilö <i>(Hankeikkunassa)</i>	Kirsi Miettinen		
Yhteyshenkilö <i>(Hankeikkunassa)</i>	Kirsi Miettinen		
Työryhmät	<i>Nimi</i>	<i>Toimikausi</i>	<i>Jäsenet</i>
Hankkeessa tarvittavan valmistelun tueksi asetetaan työryhmä, jolla voi olla tarvittava määrä alatyöryhmiä.			

Taloustiedot	
Budjetti (€)	
Työmääräarvio (htv)	
Rahoitusmomentti	

Linkit	
Linkin nimi ja www-osoite hankeikkunalinkki, selvitykset, tutkimukset, EU- ja kv-materiaali, muuta	

Vastuuvirkamiehet	
Vastuuyksikkö	TIO/TAU
Vastuullinen yksikön päällikkö	Saara Reinimäki
Vastuuvirkamies	Kirsi Miettinen
Tukivirkamies	Kimmo Kiiski
Säädöksen tekninen valmistelija	Salla Heinonen

Viestintä	
Viestintä ja vuorovaikutus	Viestintäsuunnitelma tehdään yhteistyössä ministeriön viestinnän kanssa jo hankkeen alussa.

Sidosryhmätoiminta	
Asianosaisten kuuleminen	Lausuntokierroksia järjestetään normaalin säädöshankkeen tapaan.
Muu vuorovaikutus	Vuorovaikutus eri sidosryhmien kanssa pyritään pitämään tiiviinä. Lisäksi hankkeen valmistelua tukemaan asetetaan työryhmä, jolla voi olla tarvittava määrä alatyöryhmiä.

Jälkiarviointi
Arvioinnin alustava toteuttamisajankohta Hankkeen jälkiarviointi alkaa heti muutosten tultua voimaan. On mahdollista, että sääntelytoimia tarvitaan myöhemmin lisää.
Jälkiarviointia ei toteuteta

Muuta	
Raportointi	
Huomautuksia	
Päivämäärä	

Säädöshankepäätöksen käsittely	
Osaston johtoryhmän puolto	23.4.2021
Virkamiesjohtoryhmän puolto	29.4.2021
Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	4.5.2021